

používat - benutzen, anwenden, verwenden, gebrauchen, einsetzen, nutzen, ausnutzen

Tato slovesa jsou často zaměnitelná, v určitých kontextech se však dává přednost některému z nich. Nejuniverzálnější je *benutzen*; nejomezenější použití má *anwenden*.

benutzen

nejobecnější ekvivalent českého použití, většinou lze alternativně užít i *verwenden a gebrauchen*

ein bestimmtes Lehrbuch benutzen - používat určitou učebnici

ordinäre Wörter benutzen - používat sprostá slova

einen Hund als Führer benutzen (ne *verwenden*) - používat psa jako vůdce

Silberbesteck benutzen - používat stříbrné přibory

Räumlichkeiten des Museums als Klassenzimmer benutzen (ne *verwenden, gebrauchen*) - používat prostory muzea jako učebny

anwenden

zpravidla jde o použití něčeho abstraktního, v kontextu je často vyjádřen účel použití, tedy proč se něco používá; většinou je použitelné tam, kde se v češtině hodí také sloveso *aplikovat*

Methoden / Regeln anwenden - používat metody, pravidla

angewandte Wissenschaft / Kunst - aplikovaná věda / užité umění

eine List anwenden - použít lsti

verwenden

často jde o spotřebovávání materiálu, též času, energie apod.

Der Koch verwendet viele Gewürze. - Kuchař používá hodně koření.

Geld für etwas verwenden - používat peníze na něco

gebrauchen

lze často použít místo *benutzen a verwenden*, ale není vhodné v pasivních konstrukcích, kde je zaměnitelné s pasivní formou slovesa *brauchen*

Kraftausdrücke gebrauchen - používat silné výrazy

POZOR!

Diese Maschinen werden hier auch gebraucht. - Tyto stroje tu také potřebujeme.

Diese Maschinen werden hier auch eingesetzt. - Tyto stroje se tu také používají.

einsetzen

na rozdíl od *benutzen, verwenden a gebrauchen* je zdůrazněn význam nasazení, velmi často jde o stroje, zbraně apod.

Zum Auffinden der Verbrecher wurden Hunde eingesetzt. - Pro nalezení zločinců bylo použito psů.

Zum ersten Mal wurde diese Maschine vor zwei Jahren eingesetzt. - Tento stroj byl poprvé použit před 2 lety.

nutzen / nützen

u tohoto slovesa je zdůrazněn význam mít užitek nebo výhodu z používání

Ich will die Zeit nutzen, um noch etwas zu erledigen. - Chci využít času, abych ještě něco vyřídil.

Die Gelegenheit nutzen - využít příležitost

ausnutzen / ausnützen

v případě slovesa s předponou *aus-* jde o plné využití; sloveso někdy nabývá negativního významu využít a zneužít

die Gelegenheit (voll) ausnutzen - využít (plně) příležitosti

seinen Einfluss ausnutzen - využít svého vlivu

jemandes Gutmütigkeit ausnutzen/ausnützen - využívat něčí dobroty

Přeložte:

1. Ve vyučování používáme nových učebnic z nakladatelství Polyglot. 2. Ve vědeckých pojednáních (die Abhandlung) se používá hodně cizích slov. 3. Při výrobě těchto hraček se používají přírodní materiály. 4. Při zpracování dat se dnes používají zcela jiné metody. 5. Při léčení mnohých nemocí se používají přírodní léčiva. 6. Používá všech prostředků, aby dosáhl svého cíle. 7. Měl bys využít příležitosti a přijmout to místo. 8. Někteří lidé se často nechávají využívat. 9. Využívá jeho slabosti. 10. Bohužel jsem tu možnost nevyužil. 11. Při této práci sotva mohu použít své znalosti. 12. Lze toto pravidlo použít i na tento případ? 13. K odstranění škod muselo být použito všech prostředků. 14. K překladům nepoužívejte kapesních slovníků! 15. Kdy byly poprvé použity tyto stroje? 16. Před prvním použitím si pozorně přečtěte návod na použití!